

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 551/2013-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2014 v konaní o sťažnosti Mgr. V. P., P., prechodne P., zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Rohaľom Il'kivom, Timravina 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 173/2009 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. V. P. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 173/2009 p o r u š e n é b o l i .

2. Mgr. V. P. priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Pezinok je povinný uhradiť Mgr. V. P. trovy konania v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Martina Rohaľa Il'kiva, Timravina 9, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. augusta 2013 doručená sťažnosť Mgr. V. P., P., prechodne P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Rohaľom Il'kivom, Timravina 9, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 173/2009 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 12. októbra 2009 na okresnom súde návrh na začatie konania, ktorým sa domáhala určenia príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke proti J. H. B. (ďalej len „odporca“). Na okresnom súde je vec vedená pod sp. zn. 4 C 173/2009.

Prvé pojednávanie vo veci bolo okresným súdom nariadené na 7. december 2010, náhradný termín pojednávania bol stanovený na 9. december 2010, pričom z technicko-organizačných dôvodov sa nepojednávalo a došlo k odročeniu pojednávania na 3. február 2011, keď bola vypočutá sťažovateľka. Ďalšie pojednávanie sa malo uskutočniť 3. marca

2011, avšak z dôvodu nevykázaného doručenia predvolania odporcovi nemohlo prebehnúť a bolo odročené na neurčito. Pojednávanie nariadené na 18. október 2011 sa neuskutočnilo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne a bolo odročené na neurčito. Zrušenie termínu tohto pojednávania nebolo právnym zástupcom účastníkov konania oznámené žiadnym spôsobom. Z uvedených dôvodov podala sťažovateľka predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní z 29. novembra 2011, ktorá bola vyhodnotená ako „čiastočne dôvodná“, za spôsobené prieťahy sa predseda okresného súdu ospravedlnil a súčasne sťažovateľke oznámil, že ďalšie pojednávanie v jej právnej veci je nariadené na 16. február 2012.

V januári 2012 okresný súd sťažovateľku informoval, že z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne sa termín pojednávania nariadený na 16. február 2012 ruší a pojednávanie sa nariaďuje na 19. jún 2012. Sťažovateľka opätovne podala sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu, pričom súčasne žiadala o pridelenie jej právnej veci inému zákonnému sudcovi. Predseda okresného súdu opätovne konštatoval, že sťažnosť je „čiastočne dôvodná“, za spôsobené prieťahy sa sťažovateľke ospravedlnil a vec bola pridelená inej zákonnej sudkyňi.

Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 17. októbra 2012, ktoré bolo odročené na 30. január 2013 z dôvodu, že právny zástupca odporcu žiadal o preloženie zápisnice z pojednávania do anglického jazyka. Následne sa sťažovateľka dozvedela, že jej vec bola pridelená ďalšej zákonnej sudkyňi, a preto opakovane v júni 2012 podala sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu, ktorá bola vyhodnotená ako nedôvodná.

V júni 2013 sťažovateľka podala predsedovi okresného súdu v poradí štvrtú sťažnosť na prieťahy v konaní, keďže pojednávanie konané 24. mája 2013 bolo opätovne odročené. Podľa názoru sťažovateľky odročenie pojednávania v tomto prípade „zapríčinil súd, keďže opätovne akceptoval predkladanie vyjadrenia odporcu priamo na pojednávaní“. Predseda okresného súdu predmetnú sťažnosť sťažovateľky vyhodnotil ako dôvodnú, pretože „postup súdu vo veci mal byť, objektívne, rýchlejší“.

Na základe uvedeného je sťažovateľka toho názoru, že postupom okresného súdu v jej právnej veci dochádzalo a aj naďalej dochádza (napriek niekoľkonásobnému konštatovaniu zbytočných prietáhov zo strany predsedu okresného súdu a ospravedlnenia sa za ne) k porušovaniu ňou označených práv. Podľa sťažovateľky ide o skutkovo aj právne jednoduchú vec, sťažovateľka vyvíjala všetko potrebné úsilie, aby v jej právnej veci bolo vydané prvostupňové meritórne rozhodnutie.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej argumentovala, že predmetné prietahy jej „spôsobujú viac než štyri roky stav právnej neistoty a zároveň neúnosné výdavky na právne zastúpenie... Súd nekonal tak, aby sťažovateľka, ako slobodná matka 5-ročného dieťaťa mohla využiť príspevok na výživné v období, za ktoré jej prináleží, t. j. prietahy spôsobujú de facto nevyhnutnosť zákonného nároku.“

Na základe uvedeného sťažovateľka v sťažnosti navrhla, aby ústavný súd uznesením prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok vo veci spis. zn. 4C 173/2009 bolo porušené.

Okresnému súdu Pezinok prikazuje v konaní vedenom pod spis. zn. 4C 173/2009 konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľke sa priznáva finančné zadošťučinenie vo výške 6 000,- Eur.

Okresný súd Pezinok je povinný sťažovateľke uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 275,94 Eur na účet jej právneho zástupcu, advokáta JUDr. Martina Rohaľa Ilkiva.“

Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 551/2013 z 11. septembra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3302/2013 doručeným ústavnému súdu 8. októbra 2013, v ktorom sa predseda okresného súdu v plnom rozsahu stotožnil so stanoviskom zákonnej sudkyne, v ktorom sa okrem iného uvádza: „*Sťažovateľka sa návrhom zo dňa 8. 10. 2007, doručeným Okresnému súdu Pezinok dňa 12. 10. 2009, domáhala určenia príspevku na výživu voči odporcovi.*

Od podania návrhu boli vo veci vykonané nasledovné procesné úkony:

24. 3. 2010 uznesenie na doplnenie návrhu

26. 11. 2010 uznesenie o ustanovení prekladateľa

9. 12. 2010 termín pojednávania – odročený bez prejednania veci z technicko-organizačných dôvodov 3. 2. 2011

3. 3. 2011 termín pojednávania – odročený bez prejednania veci z dôvodu nevykázaného doručenia odporcovi

18. 10. 2011 termín pojednávania – odročený bez prejednania veci z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu

16. 2. 2011 termín pojednávania - odročený bez prejednania veci z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu

19. 6. 2012 termín pojednávania

3. 8. 2012 uznesenie o ustanovení prekladateľa

17. 10. 2012 termín pojednávania

29. 10. 2012 uznesenie o ustanovení prekladateľa

15. 2. 2012 termín pojednávania – pripustená zmena petitu

2. 4. 2013 uznesenie o ustanovení prekladateľa

24. 5. 2013 termín pojednávania – odročený z dôvodu žiadosti PZO o poskytnutie lehoty na predloženie vyjadrenia týkajúceho sa výdavkov navrhovateľky, pričom o poskytnutie lehoty požiadal po tom, ako mu bolo oznámené, že spis sp. zn. 12 P 194/2010 nebude pripojený k tomuto spisu (v spise 12P 194/2010 sa údajne malo nachádzať aj vyjadrenie k predmetným výdavkom)

9. 7. 2013 uznesenie o ustanovení prekladateľa

11. 10. 2013 nariadený termín pojednávania

Na základe predloženej histórie úkonov možno konštatovať, že vo veci sa koná. K dĺžke konania je nutné poznamenať, že odporca spočiatku nebol v konaní zastúpený právnym zástupcom, čo si vyžadovalo úradný preklad listín a následné zasielanie do Egypta, príp. Kanady.

Konajúci sudca je názoru, že v prejednaní predmetnej veci sa postupuje plynule s cieľom zabezpečiť ochranu porušených práv sťažovateľa.“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľka zaujala stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 21. októbra 2013, v ktorom uviedla: *«Vyjadrenie predsedu Okresného súdu Pezinok z 3. 10. 2013 je prekvapivé, keďže sa stotožňuje s vyjadrením zákonnej sudkyne, ktorá vo svojom vyjadrení z 03. 10. 2013 uviedla, „že v prejednaní predmetnej veci sa postupuje plynulo s cieľom zabezpečiť ochranu porušených práv sťažovateľa“.*

V danej veci boli podané 4 sťažnosti na prieťahy v konaní, z ktorých sám Okresný súd Pezinok vyhodnotil 3 z nich ako dôvodné, pričom samotný predseda Okresného súdu Pezinok sa v odpovediach na sťažnosti z 19. 12. 2012 a 01. 03. 2012 mojej klientke za prieťahy písomne ospravedlnil. V odpovedi na poslednú sťažnosť z 01. 07. 2013 podpredseda Okresného súdu Pezinok dokonca konštatoval, že „postup súdu vo veci mal byť, objektívne, rýchlejší“.

Na základe uvedených skutočností je preto prekvapivé, že teraz predseda Okresného súdu Pezinok pokladá postup v danom konaní za plynulý. O prieťahoch v danom konaní svedčí už aj chronológia úkonov vo vyjadrení zákonnej sudkyne, keď napr. od podania návrhu v októbri 2009 je prvý procesný úkon súdu vykonaný až 24. 3. 2010 a ďalší až o ďalších 8 mesiacov 26. 11. 2010, pričom prvé pojednávanie sa reálne uskutočnilo až 3. 2. 2011. Procesné úkony, ako ustanovenie prekladateľa a odročenie z dôvodu PN zákonného sudcu pritom nemožno považovať za úkony smerujúce k rozhodnutiu veci samej, takže prvý efektívny úkon bol súdom realizovaný až po 17 mesiacoch od podania návrhu.

Domnievam sa, že objektívnym dôkazom o prieťahoch je už samotná skutočnosť, že konanie na súde prvého stupňa trvá v pomerne jednoduchej veci už štyri roky. Mám zato, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny

základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ľudských práv a základných slobôd.»

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, podľa ktorých každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. K porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza

zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej vecí.

1. Pokiaľ ide o kritérium „zložitosť veci“, ústavný súd konštatuje, že v danom prípade ide o konanie s cudzím prvkom, čo signalizuje určitý stupeň skutkovej zložitosti konania, čo podľa ústavného súdu malo vplyv na plynulosť procesných úkonov okresného súdu. Pokiaľ ide o posúdenie právnej zložitosti veci, podľa názoru ústavného súdu konanie vo veciach určenia príspevku na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke nie je konaním, ktoré je právne zložité, pretože metodika postupu všeobecných súdov v týchto veciach je dostatočne jasná a podporená stabilizovanou judikatúrou. Ku skutkovej a právnej zložitosti veci je potrebné napokon ešte uviesť, že ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti netvrdil, že by napadnuté konanie malo byť osobitne právne alebo skutkovo zložité.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd zistil, že k predĺženiu napadnutého konania prispela doručením neperfektného návrhu na začatie konania okresnému súdu 12. októbra 2009, ktorý bol upresnený a doplnený až podaním doručeným 5. mája 2010. V ďalšom posudzovanom období ústavný súd nezistil v správaní sťažovateľky žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali konštatovanie o ich vplyve na plynulosť konania okresného súdu.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu z hľadiska posudzovania, či v právnej veci sťažovateľky došlo k zbytočným priet'ahom.

Ústavný súd vo svojej judikatúre (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09) už uviedol, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol.

O neefektívnosti postupu okresného súdu svedčí skutočnosť, že od 5. mája 2010 do 3. septembra 2010 bola jeho činnosť zameraná na zisťovanie, či odporca bude v konaní zastúpený rovnakým právnym zástupcom ako v poručenskom konaní vedenom okresným

súdom pod sp. zn. 12 P 194/2010, pričom perfektná plná moc na zastupovanie odporcu bola okresnému súdu doručená až 8. júna 2011.

Postup okresného súdu bol poznačený aj nesústredenosťou, pokiaľ pojednávanie nariadené na 7. december 2010 bolo zrušené z dôvodu chybného založenia súdneho spisu, a preto nebolo možné vykonať všetky úkony súvisiace s jeho prípravou, čo bolo dôvodom jeho odročenia na 3. február 2011. Uvedené pojednávanie bolo súčasne prvým uskutočneným pojednávaním vo veci po 16 mesiacoch od podania návrhu.

O nesústredenom a neefektívnom postupe okresného súdu svedčí aj skutočnosť, že pojednávanie nariadené na 18. október 2011 bolo zrušené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne, o čom neboli právni zástupcovia účastníkov konania napriek dostatočnému časovému odstupu vopred upovedomení. Z rovnakého dôvodu bolo zrušené aj pojednávanie nariadené na 16. február 2012, pričom ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo až 19. júna 2012. Rozsudok okresného súdu bol vyhlásený až po štyroch rokoch od podania návrhu na začatie konania na pojednávaní konanom 11. októbra 2013.

Ústavný súd po posúdení všetkých skutočností dospel k názoru, že okresný súd najmä svojou neefektívnou a nesústredenou činnosťou spôsobil zbytočné prietahy v konaní, čím došlo u sťažovateľky k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovateľka tiež žiadala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov [čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom

súde]. Vzhľadom na to, že v čase konania a rozhodovania ústavného súdu bolo napadnuté konanie na okresnom súde dosiaľ neprávoplatne skončené vyhlásením rozsudku vo veci, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, t. j. prikázať okresnému súde konať vo veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'účinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'účinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadost'účinenia v sume 6 000 € z dôvodov uvedených v sťažnosti. Okrem iného uviedla, že *„Predmetné prietahy spôsobujú sťažovateľke viac než štyri roky stav právnej neistoty a zároveň neúnosné výdavky na právne zastúpenie. Úmyslom zákonodarcu bolo nesporne chrániť finančné záujmy slobodnej matky v období, keď je z dôvodu tehotenstva, pôrodu, starostlivosti o novorodenca a neprítomnosti otca dieťaťa finančne znevýhodnená, resp. dokonca ohrozená a odkázaná na pomoc rodiny, či štátu. Súd nekonal tak, aby sťažovateľka, ako slobodná matka 5 – ročného dieťaťa mohla využiť príspevok na výživné v období, za ktoré jej prináleží, t. j. prietahy spôsobujú de facto nevymožiteľnosť zákonného nároku.“*

Cieľom finančného zadost'účinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'účinenia. Pri určení finančného

zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku napadnutého konania okresného súdu presahujúcu 4 roky a zároveň berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, pretože z hľadiska povahy veci ide o citlivú záležitosť, ktorou bolo finančné zabezpečenie nevydatej matky, ktorá je v danom období vystavená zvýšeným nákladom, ako aj zohľadňujúc skutočnosť, že vo veci bol do rozhodnutia ústavného súdu vyhlásený rozsudok, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom JUDr. Martinom Rohaľom Il'kivom.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 260,32 € (za dva úkony právnej služby) a 2 x 7,81 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Odmena advokátovi za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom tak predstavuje celkovú sumu 275,94 €.

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2014